Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 16. travnja 2020.
(OR. en)

5639/2/20
REV 2 ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2018/0178(COD)

EF 8
ECOFIN 38
ENV 47
SUSTDEV 10
CODEC 64
PARLNAT 23

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet:	Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 – obrazloženje Vijeća – donijelo Vijeće 15. travnja 2020.

I. UVOD

Komisija je 8. ožujka 2018. objavila akcijski plan za financiranje održivog rasta u kojem se utvrđuje ambiciozna i sveobuhvatna strategija održivog financiranja. Jedan je od glavnih ciljeva tog akcijskog plana preusmjeravanje tokova kapitala prema održivim ulaganjima radi postizanja održivog i uključivog rasta.

U tom je kontekstu Komisija 24. svibnja 2018. Vijeću podnijela paket zakonodavnih prijedloga:

– Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja, također poznate pod nazivom „Uredba o taksonomiji”;

– Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o objavljivanju podataka o održivim ulaganjima i rizicima za održivost te o izmjeni Direktive (EU) 2016/2341, također poznate pod nazivom „Uredba o objavama” i

– Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/1011 u pogledu referentnih vrijednosti za niske emisije ugljika i referentnih vrijednosti za pozitivan ugljični učinak, također poznate pod nazivom „Uredba o referentnim vrijednostima”.

Uredba o objavama i Uredba o referentnim vrijednostima objavljene su u *Službenom listu Europske unije* kao Uredba (EU) 2019/2088[1] odnosno Uredba (EU) 2019/2089[2].

[1] SL L 317, 9.12.2019., str. 1.
[2] SL L 317, 9.12.2019., str. 17.

Europski parlament donio je svoje stajalište o Uredbi o taksonomiji u prvom čitanju na plenarnoj sjednici 28. ožujka 2019.

Radna skupina za financijske usluge proučila je predloženu Uredbu o taksonomiji na nizu sastanaka za vrijeme različitih predsjedništava.

Odbor stalnih predstavnika (dio 2.) 25. rujna 2019. postigao je dogovor o početnom pregovaračkom mandatu. Taj je mandat revidiran 16. prosinca 2019.

Konačni kompromis s Europskim parlamentom postignut je 16. prosinca 2019., što je omogućilo zaključenje pregovora.

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) i Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) Europskog parlamenta odobrili su 23. siječnja 2020. ishod pregovora u okviru trijaloga. Predsjednici tih odbora 24. siječnja 2020. uputili su pismo predsjedništvu u kojem navode kako će plenarnom sazivu Parlamenta preporučiti da u drugom čitanju prihvati stajalište Vijeća, podložno pravno-jezičnoj provjeri.

Vijeće je 18. veljače 2020. postiglo politički dogovor o revidiranom tekstu.

Uzimajući u obzir navedeni dogovor te nakon pravno-jezične redakture, Vijeće je 15. travnja 2020. donijelo svoje stajalište u prvom čitanju u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom utvrđenim u članku 294. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

II. CILJ

Jedan je od ciljeva akcijskog plana za financiranje održivog rasta preusmjeravanje tokova kapitala prema održivim ulaganjima radi postizanja održivog i uključivog rasta. Donošenje Uredbe o taksonomiji kojom će se uspostaviti jedinstveni sustav klasifikacije održivih djelatnosti najvažnije je i najhitnije djelovanje u tu svrhu. Jasnim smjernicama o djelatnostima za koje se može smatrati da doprinose okolišnim ciljevima doprinijet će se informiranju ulagatelja o ulaganjima kojima se financiraju okolišno održive gospodarske djelatnosti. Kriterije za utvrđivanje toga je li gospodarska djelatnost okolišno održiva trebalo bi uskladiti na razini Unije kako bi se uklonile prepreke funkcioniranju unutarnjeg tržišta u pogledu prikupljanja sredstava za financiranje projekata u području održivosti te spriječilo nastajanje prepreka takvim projektima u budućnosti. Takvim će usklađivanjem gospodarskim subjektima biti olakšano prekogranično prikupljanje sredstava za financiranje njihovih okolišno održivih djelatnosti jer će se njihove gospodarske djelatnosti moći usporediti na temelju jedinstvenih kriterija kako bi ih se moglo odabrati kao temeljnu imovinu za okolišno održiva ulaganja. Takvim usklađivanjem stoga će se olakšati prekogranično održivo ulaganje unutar Unije.

Za potrebe određivanja okolišne održivosti neke gospodarske djelatnosti, u Uredbi o taksonomiji sastavit će se iscrpan popis sljedećih šest okolišnih ciljeva: ublažavanje klimatskih promjena; prilagodba klimatskim promjenama; održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa; prijelaz na kružno gospodarstvo; sprječavanje i kontrola onečišćenja te zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ.

Za svaki okolišni cilj Komisija će u delegiranim aktima utvrditi jedinstvene kriterije tehničke provjere za utvrđivanje toga doprinose li gospodarske djelatnosti znatno tom cilju. Jedan je od ključnih elemenata jedinstvenih kriterija i izbjegavanje nanošenja bitne štete okolišnim ciljevima kako se bi izbjeglo da se ulaganja smatraju okolišno održivima u slučajevima u kojima se gospodarskim djelatnostima koje imaju koristi od tih ulaganja istodobno znatno šteti okolišu u mjeri koja premašuje njihov doprinos okolišnom cilju. Osim toga, usklađenost s minimalnim zaštitnim mjerama dodatni je uvjet za to da se gospodarske djelatnosti mogu smatrati okolišno održivima.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

(a) Područje primjene

U tekstu Vijeća naglasak je u Uredbi o taksonomiji zadržan na definiranju okolišno održivih djelatnosti koje imaju znatan učinak na okolišnu održivost te se na taj način odgovara na najhitniju potrebu da se na razini Unije utvrdi koje se djelatnosti trebaju smatrati zelenima. Osim toga, u tekstu Vijeća Komisiju se poziva da do 31. prosinca 2021. objavi izvješće u kojem se opisuju odredbe potrebne za proširenje područja primjene kako bi se obuhvatile okolišno održive gospodarske djelatnosti koje nemaju bitan učinak na okolišnu održivost i gospodarske djelatnosti koje bitno štete okolišnoj održivosti te kako bi se obuhvatilo druge ciljeve održivosti, kao što su socijalni ciljevi.

Nadalje, kako bi se povećala transparentnost te kako bi sudionici na financijskim tržištima krajnjim ulagateljima pružili objektivno mjerilo usporedbe u pogledu udjela ulaganja kojima se financiraju okolišno održive gospodarske djelatnosti, Uredbom o taksonomiji dopunit će se pravila o transparentnosti u predugovornim objavama i periodičnim izvješćima utvrđena u Uredbi o objavama ne samo u vezi s financijskim proizvodima koji su usklađeni s taksonomijom, već i u vezi s drugim financijskim proizvodima, uključujući obvezu da informacije koje se trebaju objaviti budu popraćene činjeničnim izjavama.

(b) Osobno područje primjene

U stajalištu Vijeća predviđa se da će sva velika trgovačka društva koja podliježu obvezi objavljivanja nefinancijskih informacija na temelju članka 19.a ili članka 29.a Direktive 2013/34/EU u svojim nefinancijskim izvješćima ili konsolidiranim nefinancijskim izvješćima izvješćivati o određenim ključnim pokazateljima uspješnosti povezanima s klimom na temelju okvira utvrđenog Uredbom o taksonomiji. Time će se pružiti korisne informacije ulagateljima koji su zainteresirani za trgovačka društva čijim se proizvodima i uslugama znatno doprinosi bilo kojem od okolišnih ciljeva utvrđenih u Uredbi o taksonomiji.

(c) Upravljanje

S obzirom na specifične tehničke podatke potrebne za procjenu učinka gospodarske djelatnosti na okoliš te brze promjene u području znanosti i tehnologije, Komisija će u delegiranim aktima utvrditi i redovito prilagođavati kriterije tehničke provjere za okolišno održive gospodarske djelatnosti u skladu s načelima i postupcima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016., uz sudjelovanje Stručne skupine država članica za održivo financiranje i Platforme za održivo financiranje. Komisija će uspostaviti Platformu koju će činiti brojni stručnjaci iz javnog i privatnog sektora, kao i civilnog društva.

(d) Klimatska neutralnost

U tekstu Vijeća utvrđuju se jasni zahtjevi u pogledu kriterija tehničke provjere koje će Komisija morati poštovati pri izradi tih kriterija u okviru delegiranih akata. Tim se zahtjevima, među ostalim, priznaje načelo tehnološke neutralnosti pri uspostavi kriterija tehničke provjere i predviđa da će se kriterijima tehničke provjere osigurati da se djelatnosti proizvodnje energije u okviru kojih se rabe kruta fosilna goriva ne smatraju okolišno održivim gospodarskim djelatnostima. Nadalje, u tekstu Vijeća utvrđuju se zahtjevi za prijelazne i omogućujuće djelatnosti.

(e) Vremenski slijed provedbe

U tekstu Vijeća zahtijeva se da Komisija dâ prednost delegiranim aktima usmjerenima na ciljeve povezane s klimom tako da ih donese najkasnije do 31. prosinca 2020. kako bi se osigurala njihova primjena od 1. siječnja 2022. Donošenje delegiranih akata kojima se nastoje ostvariti preostali ciljevi na temelju Uredbe o taksonomiji planira se najkasnije do 31. prosinca 2021. kako bi se osigurala njihova primjena od 1. siječnja 2023.

Europski parlament mogao bi prihvatiti te promjene.

IV. ZAKLJUČAK

Stajalište Vijeća u prvom čitanju odražava kompromis postignut tijekom pregovora između Vijeća i Europskog parlamenta uz potporu Komisije.

Vijeće vjeruje da njegovo stajalište u prvom čitanju predstavlja uravnotežen paket te da će, nakon donošenja, Uredba o taksonomiji imati ključnu ulogu u preusmjeravanju tokova kapitala prema održivim ulaganjima radi postizanja održivog i uključivog rasta te da stoga predstavlja važan korak prema općem cilju postizanja klimatski neutralne Europske unije do 2050.